

Årsplan for 1. klasse 2011/2012

Jeg vil her først og fremmest opridse formålet for faget dansk, som det er fremstillet fra undervisningsministeriets side.

"Formålet med undervisningen i faget dansk er at fremme elevernes oplevelse og forståelse af sprog, litteratur og andre udtryksformer som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsessevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Stk. 2.

Undervisningen skal fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Undervisningen skal styrke elevernes beherskelse af sproget og udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers udtryksformer. Undervisningen skal udvikle elevernes udtryks- og læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i sprog, litteratur og andre udtryksformer.

Stk. 3.

Undervisningen skal give eleverne adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab."

Eftersom vores elever er tosprogede, vil jeg dog også delvist inddrage formålet med dansk som andetsprog i min undervisning. Årsagen til, at der først og fremmest bliver taget hensyn til formålet med faget dansk er, at når eleverne engang skal op til eksamen i 9. klasse, så sker det efter målene for faget dansk og ikke dansk som andetsprog. Formålet med faget dansk som andetsprog er som følgende:

"Formålet med undervisningen i dansk som andetsprog er, at tosprogede elever på baggrund af deres samlede sproglige og kulturelle forudsætninger tilegner sig færdigheder i at forstå og anvende talt og skrevet dansk. Undervisningen skal styrke elevernes lyst til at bruge dansk, og den skal udvikle deres bevidsthed om sprog og sprogtilegnelse og om dansk kultur. Undervisningen skal knyttes tæt til skolens øvrige fag.

Stk. 2. Undervisningen skal fremme den enkelte elevs personlige og sproglige udvikling og forståelse af samspillet mellem dansk sprog og kultur og elevens sproglige og kulturelle baggrund. Undervisningen skal herved bidrage til, at eleven udvikler forudsætninger for en aktiv og ligeværdig deltagelse i skole og samfund, samt forberede til videre uddannelse.

Stk. 3. Undervisningen skal styrke elevernes følelse af selvværd og fremme deres oplevelse af sprog som kilde til udvikling af personlig og kulturel identitet."

Jeg vil her gøre mit yderste for at give eleverne en god basis for deres videre læring af det danske sprog med den sproglige og kulturelle baggrund, som eleverne har. Her vægter jeg **forældresamarbejdet** højt, idet jeg også vil forsøge at inddrage modersmålet som en komponent i deres undervisning, så vi kan bruge **modersmålet som en ressource** i deres sproglige udvikling. Forældresamarbejdet er også meget vigtigt, når det kommer til, at eleverne skal lave deres **lektier**, have **orden** i deres skoleting og i øvrigt omkring deres **sociale opførelse** på skolen.

Målene for faget dansk er følgende for, hvad eleverne skal arbejde sig frem mod til efter 2. klasse vedrørende:

1) **Det talte sprog:**

- ✚ bruge talesproget i samtale og samarbejde og kunne veksle mellem at lytte og at ytre sig
- ✚ udvikle ordforråd, begreber og faglige udtryk
- ✚ fremlægge, referere, fortælle og dramatisere
- ✚ give udtryk for fantasi, følelser, erfaringer og beskrive viden om enkle emner
- ✚ lytte med forståelse til oplæsning og fortælling og genfortælle indholdet
- ✚ improvisere og eksperimentere med kropssprog, stemme og computerens muligheder

2) **Det skrevne sprog – læse:**

- ✚ anvende sikre og automatiserede afkodningsstrategier til læsning af almindeligt brugte ord i alderssvarende tekster
- ✚ læse sprogligt udviklende tekster og bruge enkle læseforståelsesstrategier
- ✚ søge forklaring på ukendte ord
- ✚ opnå passende læsehastighed og præcision
- ✚ genfortælle indholdet og udtrykke forståelse af det læste
- ✚ læse fiktive og ikke-fiktive børnebøger og digitale tekster af passende sværhedsgrad
- ✚ begynde at læse sig til viden i faglige tekster
- ✚ læse med begyndende bevidsthed om udbyttet af det læste

3) **Det skrevne sprog –skrive:**

- ✚ finde information i tekster og organisere ideer til egen skrivning
- ✚ skrive enkle fiktive tekster og små sagtekster
- ✚ skrive berettende og kreativt med et passende ordforråd til forskellige formål
- ✚ stave til lydrette og hyppige ord i egne tekster
- ✚ udtrykke sig i enkle produktioner med billede og tekst

- ✚ skrive de små og store bogstaver i håndskrift
- ✚ skrive på computer
- ✚ orientere sig i digitale tekster og anvende tekstbehandling i skriveprocessen
- ✚ bruge skrivning til at fastholde og støtte egne tanker

4) **Sprog, litteratur og kommunikation:**

- ✚ bruge sproget til kontakt og som personligt udtryk
- ✚ vide at der er forskel på det talte og det skrevne sprog
- ✚ vide at sprog er opbygget af ord og sætninger, og at der er forskellige ordklasser
- ✚ kende betydningen af de vigtigste ord og begreber
- ✚ kende forskellen mellem fiktion og ikke-fiktion og kunne tale med om genre og hovedindhold
- ✚ opmærksomme på sprog, sprogbrug og sprogrigtighed i egne og andres tekster
- ✚ kende enkle sproglige virkemidler
- ✚ kende genrens og enkelte forfatterskabers særpræg
- ✚ udtrykke sig i billeder, lyd og tekst samt i dramatisk form
- ✚ finde information i trykte og elektroniske medier
- ✚ forstå, at der er mange sprog, og at de rummer forskellige udtryksmuligheder.

Derudover er der følgende mål for dansk som andetsprog og de kommunikative færdigheder, der også søges inddraget i undervisningen: at eleverne lærer at anvende forskellige læseforståelsesstrategier, som f.eks. billedstøtte og at eleverne i forhold til sprogbrug kan fortælle i hvilke situationer og med hvem, der tales henholdsvis dansk og andre sprog. Det er her også vigtigt at eleverne får en metakognitiv forståelse for, hvordan de kan lære dansk i skolen og det omkringliggende samfund.

For at kunne nå disse mål, har jeg udviklet følgende årsplan til undervisningen af 1. klasse:

Uge	Faglige mål/tema	Formål	Aktiviteter	Øvrige mål
33-34	Repetition af ABC Hvilke er vokaler/konsonanter? Bogstaverne-	Repetere ud fra elevernes forforståelse, se hvad hver enkelt elev kan, og arbejde videre ud fra det. Fonologisk	Syng ABC-sangen Lytte til oplæsning af eventyr/-historier fra læreren	At lære hinanden at kende – og inkludere de nye elever i klassen på bedste vis. Vi vil også her i fællesskab fastlægge nogle

	<p>form og lyd</p> <p>Arbejde med stavelser</p> <p>Læse-introduktion via Rim og remser</p> <p>Sætte bogstaver sammen til ord</p> <p>Konstruere sætninger</p>	<p>opmærksomhed – en forudsætning for god læseindlæring</p> <p>Sproglig opmærksomhed</p>	<p>Arbejde med Min eventyr ABC og Opgavebog A (arbejde med disse hele første halvår)</p> <p>Orddiktat</p> <p>CL-aktiviteter</p> <p>Læse letlæsningsbøger og læsebogen</p>	<p>klasseregler.</p>
Der vil blive arbejdet med ovennævnte mål til efterårsferien samt løbende derefter ved behov				
35	<p>Arbejde videre med nævnte mål samt fokusere på "Eid og andre højtider"</p>	<p>At inddrage elevernes hverdag og kulturelle baggrund i skolelivet og dermed virke fremmende for deres identitetsdannelse</p>	<p>Hjemmebesøg hos klasse-lærer</p>	<p>At bevidstgøre eleverne om betydningen af højtiderne</p>
36	<p>Udover faglige mål arbejde med "Trin for trin"</p>		<p>Rollespil</p> <p>Lærespil</p> <p>Revurdere klasseregler</p>	<p>For at opnå et rart og trygt læringsmiljø, vil der her bevidst blive arbejdet med elevernes sociale kompetencer med undervisnings-systemet "Trin for trin" (Dette</p>

				vil fortsætte året igennem)
37	Trafiksikkerhed	At gøre eleverne i stand til at begå sig i trafikken	Læsestof om trafiksikkerhed Farve/klippe/-klistre-opg. Om trafikregler Eksursion til Trafiklegepladsen	
38	Mad og sundhed	Hvilke madvarer er sunde/usunde?	Lave plancher om sund/usund mad	Derudover gøre eleverne opmærksomme på, hvilke konsekvenser, det kan have ved at spise sundt/usundt
39-41	"Vi finder vej"	Eleverne bliver her bevidstgjorte om, hvordan vi som mennesker kan finde vej/fare vild, hvordan dyr finder vej, vores omgivelser m.m.	Læsebogen/fri-læsningsbøger	
42	Efterårsferie			
43-44	Årstider, vejret og skoven. Udvide elevernes ordforråd indenfor disse områder	At kende navnene på alle årstiderne, hvordan vejret typisk er i disse samt navnene på de forskellige måneder i året. Lærer navnene på de almindeligste træer i dk., og hvordan man kan skelne dem ad ved at se på deres blade	Eksursion til Dyrehavsbakken Plancher med indsamlet materiale samt skr. forklaringer Begynde med Ny diktat for alle – 1. klasse (fortsætte året ud)	At eleverne lærer de begreber, der knytter sig til årstiderne, vejret og skoven

45-49	<p>"Vi er venner"</p> <p>Dyr som venner – kæledyr</p> <p>Arbejde med fritidsinteresser</p> <p>Drilleri versus mobning</p> <p>Arbejde med forskellige ordklasser</p>	<p>Finde svar på, hvad det vil sige at være en god ven/klasse-kammerat.</p> <p>Lære om ansvar i forhold til kæledyr.</p> <p>At gøre eleverne klart, hvad mobning er, og snakke om, hvordan man siger fra.</p> <p>Gøre eleverne i stand til at skelne mellem navneord, udsagnsord og tillægsord</p>	<p>CL – gruppearbejde om: Hvad er dit yndlingsdyr, yndlingsfarve, yndlingssport, hvem er din bedste kammerat, har I været vidne til mobning?</p> <p>Individuelle plancher for alle eleverne – samles i en klassens bog</p>	<p>At øge elevernes selvbevidsthed, samt at eleverne kan lære hinanden endnu bedre at kende</p>
50	Emneuge	At arbejde med grundigt med det valgte emne	Værkstedsundervisning	Eleverne skal evalueres via deres produkt
51	Fortsat arbejde med ordklasser			
52	Juleferie			
1-6	<p>"Tiden går"</p> <p>Lære om børn i gamle dage</p> <p>Lære klokken</p>	<p>At eleverne bevidstgøres om tidens foranderlighed, samt at de lærer klokken</p>	<p>Arbejde med Opgavebog B samt Min eventyr læsebog (arbejde med disse resten af året)</p> <p>Lave vores egen klokke</p> <p>Supplerende kopiopgaver om klokken</p>	<p>Eleverne skal begynde at øve regelmæssigt på sang til afslutningsfesten</p>

7	Vinterferie			
8-13	<p>"Vi bor i Danmark"</p> <p>Lære om Danmarks-kortet.</p> <p>Hvor ligger de forskellige øer/byer/åer/søer</p> <p>Byliv versus landliv</p>	<p>At gøre eleverne bevidste om det land, de bor i og relatere det til hvor deres forældre kommer fra</p>	<p>Ekskursion til stranden –</p> <p>ind-samling af sten/skaller fra stranden</p> <p>Ekskursion til nærliggende sø</p>	<p>Udvide elevernes ordforråd og prikke til deres naturlige nysgerrighed</p>
14	Påskeferie			
15-16	Kroppen og sundhed	Opbygge ordforråd i forhold til krop og sundhed	Ekskursion til Experimentarium	
17-18	Madlavning og opskrifter	<p>Her bygges der ovenpå temaet om sund mad.</p> <p>Eleverne skal her lære at afkode nogle nemme opskrifter, finde ud af om det er sundt/usundt</p>	Lave noget af den sunde mad	
19-22	Eventyr	Vi skal her arbejde med, hvordan et eventyr er opbygget – hvordan vi kan finde ud af, at en fortælling er et eventyr	<p>Oplæsning af forskellige eventyr for eleverne</p> <p>Eleverne skriver egne eventyr</p> <p>Rollespil</p>	
23	Arbejde mere intensivt med Word	Udvikle elevernes viden om brug af Word-programmet	Eleverne skal skrive egne eventyr på computer inkl. billeder	Udvikling af elevernes IT-færdigheder

24-25	Dyr Hvilke slags kæledyr/-husdyr findes der? Rovdyr/plante-ædere?	Udvide elevernes ordforråd og begrebsverden angående dette emne	Ekskursion til Zoo Brug af opslagsbøger med flotte illustrationer Eleverne vælger udvalgte dyr, der interesserer dem, skriver om dem og finder billeder på nettet. Resultaterne samles i klassens Zoo-bog	
26	Sommerudflugt og afslutningsfest			
27	Sommerferie			

Materialer:

- ✚ Godt på vej 1, Læsebog
- ✚ Godt på vej 1, Opgavebog A
- ✚ Godt på vej 1, Opgavebog B
- ✚ Min eventyr ABC
- ✚ Min eventyr læsebog
- ✚ Ny diktat for alle – 1. klasse
- ✚ Derudover vil der blive brugt supplerende materiale i form af ekstra kopisider, frilæsningsbøger, lyd-cd'er, internettet, film, konkrete materialer og lærespil til understøttelse af elevernes læring.

Metode: Der vil blive arbejdet med cooperative learning (CL) - struktureret gruppe- og pararbejde, der giver eleverne forøgede muligheder for at komme til orde i timerne til fremme for deres sproglige udvikling. Her er der fokus på elevernes **talte sprog og kommunikative færdigheder**.

Som en vigtig forudsætning for læsningen vil vi i årets løb arbejde med **fonologisk opmærksomhed**, hvor der vil blive fokuseret på, hvordan ordene i det talte sprog lyder.

Derudover vil der være klasseundervisning og tid til individuel fordybning og bearbejdning af input med logbogsskrivning som evalueringsmateriale.

Der vil også blive arbejdet med værkstedsundervisning.

Derudover bliver der sat fokus på **læsning**:

- Højtlesning fra lærer/cd til **fremme for elevernes lytteevne**, understøttet af visuelt/konkret materiale og inddragelse af elevernes for forståelse, hvilket alle er vigtige elementer i undervisningen af tosprogede elever.
- Fælleslæsning af læsebogen.
- Individuel læsning af frilæsningsbøger til hver enkelt elevs niveau.

Læsning er også den vigtigste enkeltfaktor til elevernes **ordforrådstilegnelse**. Til dette vil eleverne i øvrigt lave deres egne, personlige ordbog.

Der vil endvidere blive arbejdet med **skrivning** – hovedvægten bliver her lagt på legeskrivning, d.v.s. at eleverne skriver løs (boganmeldelser, egne historier) og der bliver her *ikke* fokuseret på fejl ved skrivningen. Der bliver dog også afsat tid til at arbejde med retskrivning via diktat og tydelig skrift.

De 120 hyppigste ord: der vil blive arbejdet intensivt med disse ord ved skrivning i en kontekst, så eleverne automatiserer dem og derved får det nemmere, når de læser forskellige tekster, eftersom de så højst sandsynligt støder på disse ord, og derfor kan koncentrere sig bedre om teksternes for dem ukendte ord. Det vil dermed være med til at lette elevernes læsning af tekster.

Brug af IT gennem hele skoleåret: Computeren vil blive brugt flittigt i løbet af året, da det er en god motivationsfaktor i sig selv, og eftersom der er utallige muligheder for læring via computer i dansk såvel som i andre fag. Vi vil i faget dansk hovedsagelig gøre brug af følgende internetsider:

www.multidansk.dk og www.elevdelta.dk. Vi vil derudover arbejde med skriveprogrammet Word 2010, for at give eleverne en god basis for videre brug af computer til elevfremstilling.

Socialt klima i klassen samt forberedelse til demokratisk medborgerskab:

Der vil i løbet af året blive lagt stor vægt på, at arbejde med de sociale færdigheder. Det vil vi afsætte en klassens time på om ugen, hvor eleverne vil blive bevidstgjorte om deres fælles ansvar for at have et positivt socialt miljø i klassen. Til dette vil der bl.a. blive brugt et materiale, der hedder

”Trin for trin”, hvor eleverne bevidstgøres om vigtigheden af at udvise empati, impuls-kontrol og andre sociale færdigheder. Dette er så basis for at kunne undervise eleverne til at blive medborgere i et demokratisk opbygget samfund med respekt for deres medmennesker.

Ekskursioner:

Der vil blive taget på forskellige udflugter, der relaterer til de emner, som vi arbejder med, f.eks. ture til Trafiklegepladsen (trafiksikkerhed), Zoologisk Have (dyr/kæledyr), Dyrehaven i Klampenborg (årstiderne), Experimentarium (sport og sundhed), teater m.m. I den forbindelse vil jeg opfordre forældrene til at give 100 kr til klassekassen og evt. give en ekstra hånd med på de forskellige udflugter, så vi kan realisere dette og evt. også købe supplerende materialer og legetøj til eleverne.

Der er forbehold for ændringer af årsplanen. For flere detaljer se ugeplanerne.

M.v.h. Amina Poulsen, klasselærer for 1. klasse.